

Intresset för fiskodling ökar

Intresset för landbaserad fiskodling i Sverige ökar så sakteliga. Den ideella föreningen Vattenbrukscentrum Ost, VCO, gör sitt för att inspirera och informera. ”I Östergötland finns bra förutsättningar för vattenbruk”, klargör Ola Helmerson på VCO.

■ Ola Helmerson och Jason Bailey på VCO har sin utgångspunkt i Vreta Kluster utanför Linköping. Båda har utbildning inom vattenbruk, alltså motsvarigheten till jordbruk - i vatten.

– Vattenbruk handlar om att odla fisk, musslor eller alger. Att odla fisk görs i dag ofta i kassar i befintliga vattendrag. En annan metod är RAS, recirkulerande akvatiskt system. Då använder man bassänger på land i stallar, omvittnar Jason Bailey.

Ovanligt

I Sverige är RAS ovanligt. I västra Östergötland har dock två lantbrukare slutat med grisproduktion och odlar nu abborre i stället. Vattenbruk är ett bra alternativ för bönder som vill byta spår.

– Abborrollarna är ett typfall. De har gott om yta, stallar, kapacitet att ta hand om avfall och är vana att handskas med djur. Vatten-

bruk passar väl i Östergötland där det finns många jordbruk och numera är det vanligt att ställa om, konstaterar Ola Helmerson.

Fördelar

Recirkulerande slutna system har många fördelar. Fisken kan inte rymma, smittorisker är små, fiskens avfall kan användas som gödsel, vattnet är lätt att rena och framför allt kan man styra betingelserna i stallarna både vad gäller ljus och vattnets värme och syresättning.

– I optimal miljö kan fisken växa fem-sex gånger fortare än i naturen, påpekar Ola.

När vattnets temperatur kan hållas konstant så kan andra arter än de svenska odlas. Tilapia till exempel, en fisk som vill ha varmt vatten men som i övrigt inte har några speciella krav för att trivas. Arten odlas som matfisk både i USA och

Asien. Tilapia är växtätare och det betyder att den inte behöver fiskmjöl som mat, det rovfiskar kräver. Vilket innebär att viltfisket får mindre tryck på sig.

– Tilapia är lättare att odla än rovfiskar även om det går att odla abborre och gös om det görs rätt. Om man börjar avla fram odlad fisk kan man få bort dåliga betenden, som att gös äter sina artfränder, och då blir odlingen mer effektiv, förklarar Ola.

Främja vattenbruk

Vattenbrukscentrum Ost har fyra anställda och finansieras främst av Region Östergötland.

– Vår uppgift är att främja vattenbruket och det gör vi bland annat med rådgivning, seminarier och utbildningar. Än så länge har myndigheter inte hägt med, kunskapsluckor behöver täppas till.

Intresset för att dra igång

Ola Helmerson och Jason Bailey på Vattenbrukscentrum Ost arbetar med att främja vattenbruk, en nisch där man odlar exempelvis fisk, musslor och alger. Vattenbruk i recirkulerande system är en fördelaktig metod som är på gång. FOTO: LEIF LARSSON

vattenbruk finns hos en hel del lantbrukare.

– Vi ser både vilja, ambitioner och tankar på att starta. En del nyanlända kommer från länder där fiskodling är självklar och förstår inte varför det är så ovanligt i Sverige, säger Ola.

Dålig Klang

Jason Bailey berättar om

en satsning som VCO ligger bakom.

– I projektet Baltic Blue Growth, en musselodling i St Anna, tar musslorna upp näring som sedan används som fiskfoder. Det betyder att man slipper fiska fisk för att få fram fiskfoder. Fiskodling har hos allmänheten ofta en dålig klang.

Ola Helmerson tror att det snart kan bli ändring på den punkten.

– Kombinationen av den nya märkningen Från Sverige och märkningen ASC som är en miljömärkning för fisk och skaldjur kan hjälpa till, avrundar han.

LEIF LARSSON

leif.larsson@linkopingsposten.se